

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D., v právní věci

žalobce: **A. A. O.**
narozen X., státní příslušnost X.
t. č. pobytem v X.
zastoupen advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**
sídlem Kounicova 24, 611 32 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 11. 2020, č. j. KRPB-208691-42/ČJ-2020-060022-SVZ,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce jako osoba vystupující pod shora uvedenou identitou (bez cestovního dokladu) se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalované (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „ZPC“). Podle citovaného ustanovení bylo v případě žalobce shledáno nebezpečí, že by mohl mařit nebo stěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění (zejména neuvedením pravdivých údajů o totožnosti či místě pobytu, odmítnutím takové údaje uvést anebo vyjádřením úmyslu území neopustit nebo je-li takový úmysl zjevný z jeho jednání). Doba zajištění cizince byla stanovena na 30 dnů od okamžiku omezení o osobní svobody, tj. od 5. 11. 2020 do 4. 12. 2020 (podle § 125 odst. 1 ZPC).

II. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce v žalobě uváděl, že nebyla zvážena realizovatelnost účelu zajištění s ohledem na hrozbu vážné újmy hrozící žalobci v zemi jeho původu, resp. absolutní nepodloženost závěru o tom, že žalobce není občanem Sýrie. Zde žalobce svoji námitku upřesnil pouze tak, že žalovaná nesplnila svoji povinnost vyplývající z § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), tedy zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Žalovaná se tedy vůbec nezabývala realizovatelností účelu zajištění žalobce, a to i přesto, že Sýrie je zcela nestabilní zemí, kde dosud zuří válečný konflikt a jsou zde porušována lidská práva.
3. Žalobce dále připomněl čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a čl. 15 odst. 1 návratové směrnice. V této souvislosti dále odkázal na usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, z něhož vyplývá, že správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. O zajištění cizince pak nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Bude-li zřejmé, že účel zajištění, tj. správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince, nebude moci být realizován, nebylo by možné zbavení či omezení osobní svobody cizince považovat za souladné s ústavním pořádkem, s mezinárodními závazky ČR a ani s ustanoveními návratové směrnice. Správní orgán tak má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování cizince v případech, kdy mu jsou tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy, nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. NSS dále v rozsudku ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009-61, konstatoval, že správní orgán je povinen možné překážky správního vyhoštění, předání nebo vycestování cizince před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, že je správní vyhoštění, předání nebo vycestování cizince alespoň potenciálně možné.

4. Podle výše uvedeného však žalovaná v posuzované věci nepostupovala a nevypořádala se s tím, zda v případě žalobce nic nenásvědčuje tomu, že účel zajištění lze alespoň s minimální pravděpodobností realizovat. I tak žalovaná přistoupila k zajištění žalobce, přestože mělo jít o občana Sýrie, ač dosud tato jeho státní příslušnost nebyla ověřena.
5. Žalobce považuje postup žalované za neakceptovatelný. Přitom mělo dojít k závažnému zásahu do žalobcovy osobní svobody, tj. k jeho zajištění v zařízení pro zajištění cizinců. V takové situaci by měl být dán elementární předpoklad realizovatelnosti účelu zajištění. Vzhledem ke konzistentnosti tvrzení žalobce o jeho syrském původu, nestačilo pouhé odkázání na to, že žalobce svoje občanství neprokázal. V případě uprchlíků ze Sýrie mnohdy absentují cestovní doklady nebo jiné hodnověrné doklady. Za této situace je třeba po žalované požadovat, aby své přesvědčení doložila důkazy, popř. alespoň odůvodněnými úvahami. K zajištění žalobce podle § 124 ZPC navíc bylo přistoupeno až po dvoutýdenním držení v zařízení pro zajištění cizinců. V takové situaci žalované nic nebránilo, aby pro svůj závěr o nevěrohodnosti žalobcovy tvrzení o jeho syrském původu obstarala doklady, např. názor kvalifikovaného tlumočníka na příslušný dialekt žalobcovy arabštiny.
6. Svá tvrzení o důvodných pochybnostech o žalobcově občanství žalovaná nijak nedoložila, proč nemohla přistoupit k rozhodnutí o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění, a to především proto, že vyhoštění do Sýrie je pochopitelně zcela neakceptovatelné, přičemž neexistuje ani náznak toho, že by žalobce neměl být syrským občanem (možné uvažovat o vyhoštění do jiného státu).
7. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc žalované vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované k žalobě

8. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že byly v posuzované věci naplněny všechny podmínky a důvody pro rozhodnutí o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. b) ZPC. Žalobce byl cizincem starším 15 let, bylo mu doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění, nepostačovalo uložit mu zvláštní o patření za účelem vycestování a v jeho případě byla shledána existence nebezpečí, že bude mařit nebo alespoň ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Skutková zjištění i právní hodnocení byly podrobně uvedeny v odůvodnění napadeného rozhodnutí a žalovaná na nich setrvala.
9. Žalované je z úřední činnosti známo, že značná část občanů Sýrie je dočasně z území ČR nevyhostitelná, neboť na části území Sýrie probíhají vnitrostátní ozbrojené konflikty a díky této bezpečnostní a politické nestabilitě hrozí syrským uprchlíkům při jejich navrácení do domovského státu špatné zacházení ve smyslu čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.

10. Na druhou stranu jsou však žalované z úřední činnosti známy také případy, kdy této situace tzv. dočasné nevyhostitelnosti zneužívají nelegálně migrující občané z jiných zemí než Sýrie. Během své cesty do Evropy se účelově zbavují veškerých dokladů tak, aby nebylo možné ověřit jejich totožnost. Pokud by policie neměla žádnou možnost takovou osobu, která v arabštině prohlásí, že je uprchlíkem ze Sýrie, aniž by to byla schopna prokázat, omezit na osobní svobodě, a to alespoň do okamžiku, než se její tvrzení ohledně státní příslušnosti potvrdí, pozbyl by institut správního vyhoštění vůči takovým osobám veškerého potřebného účinku. Bezbřehá důvěra v nedoložená tvrzení cizinců o státní příslušnosti a současná absence možnosti takové cizince zajistit, by znamenala příliv nelegálních migrantů do EU, protože by šlo o jasný signál, že mohou bez větších problémů projíždět přes území jednotlivých členských států EU až do cílové země. To by bylo v rozporu s migrační politikou nejen ČR, ale také EU, jejíž orgány apelují na zefektivnění návratového systému.
11. Žalovaná nijak nezpochybnila význam zásady non-refoulement, avšak současně je toho názoru, že uvedenou zásadu nelze zneužívat k usnadnění nezákonného překračování státních hranic ČR, resp. členských států EU. Žalobce byl zajištěn jako cizinec, který o sobě sice prohlašoval, že je občanem Sýrie (pokud by to byla pravda, vztahovala by se na něj zásada zákazu navracení, avšak nebyl schopen toto své tvrzení nijak věrohodně prokázat. Základní povinností každého cizince pobývajícího na území jiného státu je prokázat svoji totožnost příslušným úředním dokladem. Žalobce v průběhu cesty někde v Turecku ztratil svou identifikační kartu, a proto měl své příbuzné v domovském státě (s nimiž komunikuje prostřednictvím sociální sítě) ihned po ztrátě požádat o zaslání alespoň fotokopie rodného listu či jiného úředního dokladu potvrzujícího totožnost žalobce. To však neučinil. Žalobce nemohl bezdůvodně spoléhat na to, že na své cestě nebude kontrolován imigračními kontroly nebo že se negativním opatřením ze strany státu, jenž potírá nelegální migraci, vyhne, a to jen tím, že bude o sobě prohlašovat, že je občanem Sýrie.
12. Doba zajištění byla v napadeném rozhodnutí stanovena na poměrně krátký časový úsek 30 dnů. Současně žalovaná začala bezodkladně činit kroky potřebné k ověření totožnosti žalobce. Ještě v den vydání napadeného rozhodnutí zaslala žalované na Ředitelství služby cizinecké policie formulář, který vyžaduje Zastupitelský úřad Sýrie k ověření totožnosti vlastních občanů. Žalovaná tedy činila vše pro to, aby zajištění žalobce trvalo co nejkratší dobu a jeho dopady do základních práv a svobod žalobce byly co nejmenší.
13. S ohledem na výše uvedené žalovaná soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

14. Soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalované, jakož i řízení předcházející jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná.**

15. Soud nejprve ověřil skutková zjištění a závěry žalované ze správního spisu. Při rozhodování o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění bylo vycházeno především z následujících zjištění: dne 5. 11. 2020 v 14:48 hod. kontrolovala hlídka Celního úřadu pro Jihomoravský kraj na SSÚD Podivín turecké nákladní vozidlo s tureckým návěsem. Kontrolou tohoto vozidla RTG zařízením bylo zjištěno, že se v nákladovém prostoru tohoto vozidla nachází osoby. Po otevření nákladového prostoru bylo zjištěno, že se zde nachází 48 osob cizí státní příslušnosti, mezi nimi i žalobce, později ztotožněný jako A. A. O., nar. X., státní příslušnost Sýrie. Žalobce na místě neprokázal svou totožnost ani oprávněnost vstupu na území ČR, proto byl dne 5. 11. 2020 v 17:00 hod. zajištěn dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb. a eskortován na Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Brno k dalším opatřením. Otisky prstů žalobce byly porovnány v systému AFIS a EURODAT s negativním výsledkem. Lustrací bylo dále zjištěno, že žalobce v současné době nedisponuje žádným vízem či jiným oprávněním k pobytu na území ČR. Do protokolu o podání vysvětlení žalobce dne 6. 11. 2020 mj. uvedl, že do ČR přicestoval v úkrytu tureckého nákladního vozidla.
16. Dne 6. 11. 2020 byla zaslána policejním orgánem žádost orgánům Slovenské republiky o převzetí žalobce na své území podle čl. 2 odst. 5 dohody mezi vládou ČR a vládou SR o předávání a přebírání osob na společných státních hranicích ze dne 2. 7. 2002, publikováno jako sdělení MZV č. 1/2004 Sb. m. s. (dále jen „readmisní dohoda“). Z uvedeného důvodu byl žalobce dne 6. 11. 2020 zajištěn podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 ZPC za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem EU přede dnem 13. ledna 2009, v daném případě podle readmisní dohody. Orgány Slovenské republiky odpověděly dne 18. 11. 2020 na žádost o přijetí žalobce na své území tak, že jmenovaného na své území nepřijmou.
17. Na základě shora uvedeného bylo s žalobcem zahájeno dne 19. 11. 2020 správní řízení podle § 46 odst. 1 správního řádu, a to řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3, 4 a 6 ZPC. Z uvedených ustanovení vyplývá, že vydání rozhodnutí o správním vyhoštění cizince je podmíněno tím, že cizinec na území pobývá bez platného cestovního dokladu, dále bez platného oprávnění k pobytu, a dále že státní hranice překročí v úkrytu.
18. Dne 19. 11. 2020 žalobce za přítomnosti tlumočníka do jazyka arabského do protokolu o výsledku uvedl, že ze Sýrie vycestoval nelegálně do Turecka na konci roku 2019. Přijel do města Ezmet, kde pracoval v dílně asi 7 měsíců. Potom se s bratrancem rozmyslel, že pojedou do Německa. Našli si převaděče, s nímž se domluvili, že za 1650 EUR je vezme do Řecka do města Saloniki. Hranici do Řecka překročili v gumovém člunu přes nějakou řeku. Cesty se účastnilo asi 50 lidí. Pak šli 3 dny pěšky, než pro ně přijelo auto, které je odvezlo do Saloniki. Tam byli 3 dny ubytováni v internátě. Pak se domluvili s dalším převaděčem, který je měl dostat do Srbska. Za 3 dny byli odvezeni autem k hranici s Albánií, kterou překročili v noci pěšky za pomoci převaděče. Na území Albánie na ně již čekalo auto, které je odvezlo do nějakého města, kde byli ubytováni 1 den v hotelu. Následující den cestovali pomocí převaděče auty k hranici s Kosovem, kterou opět překročili v noci s převaděčem. Za hranicí na ně čekalo opět auto, které je odvezlo do hotelu v Kosovu, kde zůstali 3 dny. Pak pro ně přijelo auto s převaděčem, které je přivezlo

k hranici se Srbskem, kterou v noci pěšky překročili. V Srbsku byli převezeni autem k autobusu, jenž jel do Bělehradu. Do něj nastoupili a po 5 hodinách se ocitli v Bělehradu. Z Bělehradu jeli dalším autobusem do tábora Sambor, kde si našli opět převaděče, který je za 4 500 EUR měl vzít do Německa. Převaděč je naložil do vozidla a odvezl do oblasti zvané trojúhelník, což je místo styku hranic států Srbsko, Maďarsko a Rumunsko. Zde byli předáni dalšímu převaděči, s nímž šli pěšky několik hodin. Celkově se jednalo asi o 20 osob. Dorazili na nějaké místo v lese, kde strávili 1 den a čekali na večer. Večer na toto místo dorazil kamion a osoby byly převaděčem vysílány po skupinkách pěti osob do tohoto kamionu tak, aby nedělaly hluk. Převaděč mluvil arabsky, když žalobce nastupoval do kamionu, byl prázdný, a nikdo jiný tam nebyl. To se událo dne 4. 11. 2020 mezi 22:00 – 23:00 hodin. Celkem se jednalo o 20 osob. V kamionu byly naloženy nějaké krabice. Jakmile žalobce se svojí skupinou nastoupil, kamion se rozjel. Po nějaké době zastavil a nastoupila k nim další skupina několika osob. Místo, kde se to stalo, žalobce neznal a řidiče také neviděl. Po nástupu poslední skupiny se kamion opět rozjel, žalobci nebylo známo, na jak dlouho, ale kamion udělal jednu dlouhou přestávku (cca 1,5 hodiny), pak znovu krátce jel a chvíli na to byli zastaveni a kontrolováni policií. Žalobce uvedl, že cestovní pas nikdy neměl, ID kartu Sýrie ztratil po cestě do Turecka. Do schengenského prostoru přicestoval za pomoci převaděče z Turecka do Řecka. Žalobce byl na cestě do Německa, kam měl v plánu dorazit. Do ČR vůbec nechtěl a ani nevěděl, že se nachází v ČR. O azyl v EU nežádal. Žádné oprávnění k pobytu v ČR ani jiném státě EU nevlastnil. Jednalo se o první cestu žalobce do Evropy. Žalobce si uvědomoval, že bez platného víza či oprávnění k pobytu a platného cestovního dokladu není oprávněn vstoupit na území ČR. Žalobce také potvrdil, že na území ČR nemá žádné rodinné vazby. V Německu má bratra, jmenuje se M. O., nar. v roce V Sýrii má matku a otce. V kontaktu je s rodinou přes sociální síť. V Sýrii bydlel s rodinou v rodinném domě. Naopak v ČR nemá žádný majetek. Žalobce také potvrdil, že je zdravý. V případě návratu do Sýrie by mohl být postižen za to, že vycestoval. Je tam občanská válka a žalobce nechce na vojnu. Finanční prostředky k návratu do Sýrie žalobce neměl. Do Sýrie se v žádném případě nechtěl vrátit, chtěl dále pokračovat do Německa, kde chce pracovat a studovat.

19. Z výpisů z Cizineckého informačního systému bylo dále zjištěno, že žalobce neměl v minulosti na území ČR žádný druh pobytu a nikdy dříve na území ČR nepobýval. Nejméně dne 5. 11. 2020 žalobce pobýval na území ČR bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu. Současně bylo prokázáno, že žalobce dne 5. 11. 2020 vstoupil na území ČR, a to po překročení státní hranice v úkrytu, konkrétně na ložné ploše návěsu nákladního automobilu.
20. Podle § 124 odst. 1 písm. b) ZPC je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.

21. Ze shora citovaných zjištěných skutečností, které předcházely zajištění žalobce a vyplývají ze správního spisu, krajský soud ve shodě s žalovanou dospěl k závěru, že žalobce prokazatelně naplnil podmínku vydání rozhodnutí dle § 124 odst. 1 písm. b) ZPC, tedy rozhodnutí o zajištění žalobce, neboť v jeho případě existuje vážné nebezpečí zmaření výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce při svém vstupu na území a pobytu na území nesplnil zákonem uložené povinnosti cizince, když bylo zjištěno, že na území vstoupil ilegálně v úkrytu a pobýval zde bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu. Z toho je zřejmé, že neskýtá záruku, že by plnil povinnosti správním orgánem mu uložené. Z dosavadního jednání žalobce je zřejmé, že v jeho případě existuje nebezpečí, že zmaří výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Vedle toho, že jasně uvedl, že chce dále pokračovat do Německa (kde chce pracovat a studovat) a v žádném případě se nechce vrátit do vlasti, pochybnosti o plnění dalších povinností cizince přináší i samotné dosavadní chování žalobce, kdy přes jednoznačnou vědomost svého ilegálního vstupu v úkrytu na území ČR a EU a rovněž dalšího pobytu na tomto území bez platného cestovního dokladu a platného oprávnění k pobytu, navíc v období světové pandemie nakažlivého onemocnění Covid-19, jasně demonstroval, že nehodlá respektovat právní řád ČR, resp. celé EU. Žalobce nijak neupřesnil situaci ve vlasti (nespecifikoval složitost tamní situace ani postavení jeho rodiny), avšak i pokud by situace v jeho vlasti byla složitá, nemohlo by to ospravedlnit již výše popsané jednání žalobce. Podobných případů protiprávního jednání cizinců přibývá a takové jednání nemůže ospravedlnit ani údajně špatná situace v zemi původu. Významný problém představuje také to, že žalobce nemohl hodnověrně prokázat svoji totožnost, jelikož neměl cestovní pas a ani žádný jiný doklad, kterým by svoji totožnost mohl hodnověrně prokázat. Správnímu orgánu tak zůstaly důvodné pochybnosti o identitě žalobce, a to především ve vztahu ke státní příslušnosti, kdy může být uváděna státní příslušnost Sýrie pouze ryze účelovou s cílem zabránit vyhoštění žalobce z území EU do domovského státu. Žalobce tedy naplnil podmínky uvedené v § 124 odst. 1 písm. b) ZPC (důvody pro jeho zajištění), neboť jako cizinec starší 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění, přičemž nepostačovalo mu uložit zvláštní opatření za účelem vycestování (viz výklad dále), byl shledán osobou, u něhož existuje nebezpečí, že bude mařit nebo alespoň ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.
22. Na základě shora uvedených skutečností žalovaná přistoupila k zajištění žalobce podle uvedených zákonných ustanovení. Žalobce při svém vstupu na území ČR a pobytu na tomto území jednal v rozporu s chráněnými zájmy deklarovanými ZPC a též v rozporu s morálními normami. Žalovaná ve věci rovněž zkoumala možnost uložení zvláštního opatření za účelem vycestování žalobce z území ve smyslu § 123 ZPC, avšak ve věci bylo s ohledem na jednání žalobce zjištěno, že by mírnější donucovací opatření nebyla účinná a uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b ZPC by nebyla dostačující. I z toho důvodu byl dostatečně odůvodněn závěr pro vydání rozhodnutí o zajištění žalobce.
23. K neuložení zvláštních opatření za účelem vycestování dle § 123b ZPC přistoupila žalovaná právě z důvodu nebezpečí nerespektování právních předpisů ČR ze strany žalobce, zmaření správního rozhodnutí a rovněž vystupování žalobce pod jinou možnou

identitou, kterou nebyl schopen hodnověrně prokázat. Tyto závěry vyplynuly z porušování zákonů ČR žalobcem, a také z úmyslného ilegálního vstupu na území v úkrytu kamionu bez jakýchkoliv dokladů a především bez oprávnění k pobytu na území. I přesto měl žalobce v úmyslu cestovat do Německa. Vzhledem ke zjištěným okolnostem by v případě žalobce vůbec nebylo možné uložit jakékoliv zvláštní opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b ZPC, neboť žalobce nemá na území zajištěno žádné ubytování, protože by nemohl policii oznámit adresu místa svého pobytu za účelem provádění pobytové kontroly, dále nedisponuje dostatkem peněžních prostředků, které by mohl složit jako finanční záruku za účelem vycestování, a konečně není z de žádná osoba známá či příbuzná, která by byla ochotna žalobci zajistit ubytování či poskytnout finanční prostředky za účelem složení finanční záruky. V důsledku toho by se žalobce nemohl ani osobně policii hlásit ve stanovené době. Pobyt na území ČR je nereálný i z dalších důvodů, konkrétně žalobce nemá žádné oprávnění k pobytu na tomto území (nemá zajištěno ani ubytování) a cílem jeho cesty bylo Německo, nikoliv ČR. Uložení zvláštních opatření za účelem vycestování žalobce z území ve smyslu § 123b ZPC nebylo v případě žalobce vůbec možné.

24. Především úmyslný vstup žalobce na území EU, resp. ČR bez jakýchkoliv dokladů a bez potřebného oprávnění, navíc v úkrytu nákladního automobilu, dokonce přes několik dalších států EU, a to až do ČR (cílem však bylo Německo) žalobce jasně dal najevo, že by v případě uložení povinnosti v rozhodnutí o správním vyhoštění toto nijak nerespektoval. Cílem jeho cesty je nadále Německo a tomuto cíli hodlá vše podřídit. Bez rozhodnutí o zajištění žalobce a bez rozhodnutí o správním vyhoštění nelze očekávat žádné usměrnění jednání žalobce. Dosavadním jednáním dával žalobce jednoznačně najevo, že nehodlá dodržovat platné právo na území členských států EU a ani plnit povinnosti cizince vyplývající z platných právních předpisů. Na druhou stranu dal také najevo, že nehodlá území EU opustit, dokud nedosáhne svého cíle, tedy nedostane se do Německa. Při své cestě tedy nejen, že neoprávněně vstoupil na území členských států EU i na území ČR, ale hodlá také neoprávněně vstoupit na území Německa. Z jednání žalobce je jednoznačně zřejmé, že v úsilí o dosažení svého cíle nemá sebemenší zábrany porušovat právní předpisy, které upravují vstup a pobyt cizinců na území členských států EU.
25. Podle § 124 odst. 2 ZPC je v případě řízení o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění rozhodnutí o zajištění prvním úkonem ve věci, kdy právní orgán žádné důkazní řízení nekoná a vychází jen ze skutečností, které mu jsou známy, nebo které během řízení vyšly najevo. Žalobce zcela vědomě a úmyslně nerespektoval povinnosti jemu jako cizinci uložené a ilegálně vstoupil a nadále pobýval na území ČR bez oprávnění k pobytu a bez cestovního dokladu (bez jakéhokoliv dokladu), přičemž nebyl schopen hodnověrně prokázat svoji totožnost. Neskýtal žádnou záruku, že bude spolupracovat s orgány policie. Důvěryhodnost žalobce byla oslabena a jeho jednání vzbuzovalo důvodnou obavu, že se na území ČR bude skrývat, a tím bude mařit výkon úředního rozhodnutí. Na území ČR nemá hlášenou žádnou adresu pobytu a pohybuje se zde jako člověk bez domova.
26. Žalobce rozporoval své zajištění z toho důvodu, že údajně nebylo jisté, že je občanem Sýrie. Přitom šlo pouze o nepřesvědčivý postoj a žalovaná měla své pochybnosti o státní

příslušnosti žalobce podložit důkazy. S tímto se krajský soud nemohl ztotožnit. Bylo právě v zájmu žalobce, aby prokázal svoji státní příslušnost a doložil svůj původ. Sám uváděl, že v zemi původu žil s rodiči v rodinném domě, dále uváděl, že před odchodem do EU pracoval 7 měsíců v Turecku v dílně a poté se s bratrancem rozhodl, že pojedou do Německa. Místo toho, aby si vyřídil víza a měl platný cestovní doklad, rozhodl se pro ilegální cestování pomocí převaděčů, kterým zaplatil poměrně horentní sumy v eurech. Popis cesty byl poměrně nepřesný, uváděl jen země, kterými musel logicky projít či projet. Z Turecka překročil hranici do Řecka, pak do Albánie, dále do Kosova, následně Srbska a nakonec přes Maďarsko a Slovensko do ČR, kde byl zastaven. Uvedená skutková zjištění v žádném případě nesvědčí o nedostatku, útisku či válečných útrapách v zemi původu (ať už to byla Sýrie nebo jiná arabsky mluvící země) a naopak u žalobce svědčí o ekonomické migraci. Jak žalobce sám přiznal, pro cestu do EU se rozhodl s bratrancem až na území Turecka, kde asi 7 měsíců pracoval v dílně. Rozhodnutí pro svoji cestu do EU žalobce nepojal na základě např. vnitrostátního ozbrojeného konfliktu v zemi původu, nýbrž z ekonomických důvodů. Také sám uváděl, že v Německu chce pracovat a studovat. Pokud žalobce uváděl, že svoji ID kartu ztratil již po cestě do Turecka (kde pak 7 měsíců pracoval), pak je zcela nepochopitelné, proč si v mezidobí nepožádal o vydání zcela nového dokladu. Je pak také otázkou, za jakých okolností v Turecku pracoval. Na cestu do EU (do Německa) se žalobce vydal zcela bez dokladů (cestovní pas údajně nikdy neměl) a bez jakéhokoliv oprávnění k pobytu na území EU. Takové situace však nelze zneužívat. Ve shodě s žalovanou krajský soud nehodlá zpochybňovat význam zásady non-refoulement, avšak současně platí, že tuto zásadu nelze zneužívat za účelem usnadnění nezákonného překračování státních hranic ČR, resp. členských států EU. Žalobce byl sice zajištěn jako cizinec, který o sobě prohlašoval, že je občanem Sýrie, a na něhož by se z tohoto důvodu skutečně vztahovala zásada zákazu navracení, avšak on sám nebyl schopen toto své tvrzení nikterak věrohodně prokázat. Přitom je základní povinností každého cizince pobývajícího na území jiného státu prokázat svoji totožnost příslušným úředním dokladem. Jak již bylo výše uvedeno, je s podivem, že po ztrátě ID karty někde v průběhu cesty do Turecka, žalobce se nesnažil vyřídit si nový doklad potvrzující jeho totožnost, a to i přesto, že podle svých slov v Turecku přes 7 měsíců pracoval. Po ztrátě svého identifikačního dokladu měl například kontaktovat své příbuzné v domovském státě, s nimiž nadále komunikuje prostřednictvím sociálních sítí (žalobce uvedl do protokolu o výsledku), a požádat je o zaslání minimálně fotokopie rodného listu či jiného úředního dokladu potvrzujícího totožnost žalobce. O to se žalobce však vůbec nepokusil. Namísto opatření řádného identifikačního dokladu se vydal na cestu do EU, resp. do Německa (za prací a studiem) bez jakéhokoliv dokladu. Neutíkal před válečným konfliktem, nečelil žádné bezpečnostní hrozbě, mohl si tedy dát doklady do pořádku. Jeho jednání soud považuje za účelové. Žalobce nemohl bezdůvodně spoléhat na to, že nebude na své cestě kontrolován imigračními orgány, popř. že se negativním opatřením státu, potírajícím nelegální migraci, vyhne pouze tím, že bude tvrdit, že je občanem Sýrie.

27. Z úřední činnosti soudu je známo, že na nemalé části území Sýrie probíhají vnitrostátní ozbrojené konflikty a díky takto vzniklé bezpečnostní a politické nestabilitě hrozí v současné době syrským uprchlíkům při jejich navracení do domovského státu špatné zacházení ve smyslu čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Z těchto

důvodů je proto značná část občanů Sýrie dočasně z území ČR prakticky do země původu nevyhostitelná. Na druhou stranu jsou z úřední činnosti známy i případy, kdy takové situace zneužívají nelegálně migrující občané z jiných zemí než je Sýrie. Takové se osoby během své cesty do Evropy účelově zbavují veškerých úředních dokladů, aby nebylo možné ověřit jejich totožnost. Institut správního vyhoštění by vůči těmto osobám pozbyl veškerého účinku, pokud by policie neměla možnost omezit na osobní svobodě osobu prohlašující v arabštině, že je uprchlíkem ze Sýrie, a to alespoň do okamžiku, než by bylo takové tvrzení ohledně státní příslušnosti potvrzeno (prokázáno). Bezbrhý důvěra v ničím nepodložené tvrzení cizinců o jejich státním občanství Sýrie, za současné nemožnosti toto tvrzení ověřit a cizince zajistit, by znamenalo příliv nežádoucích migrantů do EU a také signál, že takoví migranti mohou bez větších problémů projíždět přes území jednotlivých členských států EU až do vyvolené cílené země. Uvedené by bylo zcela v rozporu s migrační politikou ČR i členských států EU (apelace na větší efektivitu návratového systému).

28. Napadeným rozhodnutím byla stanovena doba zajištění žalobce podle § 125 odst. 1 ZPC na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. od 5. 11. 2020 do 4. 12. 2020, a to především s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění a též ke splnění povinnosti správního orgánu k zajištění náležitostí nezbytných k realizaci vyhoštění tak, aby bylo uskutečnitelné v době trvání zajištění. V první řadě bylo třeba ověřit totožnost žalobce a zajistit vydání cestovního dokladu žalobci. V neposlední řadě bylo přihlédnuto i k době nutné k zabezpečení přepravních dokladů, neboť Ředitelství služby cizinecké policie obstarává letenku či vyjednává průvoz cizince přes jiné státy EU a komunikuje s domovským státem cizince o vzetí zpět cizince. Přitom doba zajištění cizince nesmí podle posledně citovaného ustanovení překročit 180 dnů. V nyní posuzovaném případě šlo jen o dobu 30 dnů, tedy dobu pohybující se první čtvrtině zákonného rozpětí možné doby zajištění cizince, která byla vyhodnocena jako přiměřená pro zajištění veškerých shora uvedených náležitostí. V relativně krátkém časovém úseku 30 dnů (stanovená doba zajištění žalobce) začala žalovaná bezodkladně činit kroky potřebné k ověření totožnosti žalobce. Ještě v den vydání napadeného rozhodnutí zaslala žalovaná na Ředitelství služby cizinecké policie formulář, jenž je vyžadován zastupitelským úřadem Sýrie k ověření totožnosti vlastních občanů. Doba zajištění žalobce v délce 30 dnů se jeví jako doba přiměřená, v níž lze provést potřebné úkony shora citované a zároveň představuje co nejkratší dobu zajištění tak, aby její dopady do práv žalobce byly co nejmenší.
29. Vydání rozhodnutí o zajištění cizince dle §ů 124 odst. 1 písm. b) ZPC lze hodnotit jako zcela přiměřené o patření, zatímco mírnější opatření by bylo z hlediska chování žalobce zjevně nedostatečné. Již výše bylo konstatováno, že uložení zvláštních opatření za účelem vycestování by bylo v případě žalobce zcela neúčelné, resp. uložení takových zvláštních opatření by v daném případě nepostačovalo (§ 123 ZPC). Pokud by žalobce nebyl zajištěn (popř. posléze rozhodnuto o jeho správním vyhoštění), zcela jistě by pokračoval ve své cestě až do naplánovaného cíle, do Německa. Po Evropě by se tak protiprávně pohyboval zcela bez dokladů, bez ověření totožnosti, bez oprávnění ke vstupu a pobytu na území. Takové jednání nelze připustit. Žalobce na své cestě do Německa porušuje řadu právních

předpisů různých evropských zemí, tedy nejen ČR. Jeho jednání je zvláště neomluvitelné proto, že se tak děje v době zhoršené epidemiologické situace, kdy zvláště v Evropě se rychle šíří nakažlivé onemocnění Covid-19, jehož nakažlivost a případná závažnost onemocnění je již všeobecně známa. Informace o aktuální situaci a přijatých opatřeních jsou průběžně aktualizovány na internetových stránkách Ministerstva zdravotnictví ČR nebo i dalších subjektů, žalobci tak nic nebránilo, aby si včas opatřil relevantní informace a zjistil podmínky svého vstupu na území ČR, resp. EU. To však žalobce zjevně neučinil. Žalobce svůj pobyt příslušné krajské hygienické správě neohlásil, nedoložil test na nepřítomnost koronaviru u jeho osoby, nenechal si provést test PCR a ani se nepodrobil karanténě.

30. V případě žalobce rozhodně existuje reálný předpoklad ověření jeho totožnosti a státní příslušnosti a dále o něco menší, avšak stále reálný předpoklad realizace výkonu správního vyhoštění žalobce z území členských států EU (oproti realizaci do států v Evropě), když v daném případě není známa překážka trvalejší povahy, která by bránila vyhoštění žalobce z území ČR. Vyjádření žalobce v tom smyslu, že mu brání překážka k jeho návratu do Sýrie z důvodu tamní občanské války s tím, že žalobce nechce na vojnu a obává se postihu za to, že by cestoval, a také o zdraví, nebylo možné hodnověrně ověřit na základě údajů uvedených žalobcem do protokolu dne 19. 11. 2020, vzhledem k časovým lhůtám, jimiž je správní orgán vázán s ohledem na omezení cizince na svobodě. Toto však bude zkoumáno v dalším řízení příslušným odborem ministerstva vnitra, jenž o tom vydá příslušné stanovisko.
31. Pro úplnost je třeba uvést, že žalobce ve své výpovědi neuvedl žádné zásadní skutečnosti, které by nasvědčovaly, že by výkon následného správního vyhoštění nemohl být realizován. To platí i pro žalobu, kde žalobce pouze namítal údajnou nerealizovatelnost účelu zajištění žalobce s tím, že se žalovaná nezabývala možnými překážkami správního vyhoštění. Pokud jde o údajnou syrskou státní příslušnost, pak ta nebyla ještě v řízení prokázána. Za účelem prokázání totožnosti a státní příslušnosti žalobce podnikla žalovaná bezodkladně nezbytné kroky (v rámci doby zajištění žalobce). Vzhledem k dosavadní neověřené totožnosti a státní příslušnosti žalobce nemohlo být ani zjištěno, že by žalobci v zemi původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 ZPC. Žalovaná rovněž zhodnotila rodinné a soukromé poměry žalobce na území ČR, přičemž nezjistila žádné rodinné či příbuzenské vazby na tomto území (žalobce má údajně pouze bratra v Německu). Ve věci tak byl zcela po právu učiněn závěr, že zajištěním nebude žalobci zasaženo do soukromého a rodinného života. Ostatně takové žalobní námitky žalobce ani nevznášel, pročez nebylo důvodu dále se těmito okolnostmi zabývat.

V. Závěr a náklady řízení

32. Krajský soud na základě shora provedených závěrů a posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že tyto nejsou důvodné, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
33. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého nestanovili tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů

řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Žalované pak v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly, protože jí nebyla přiznána jejich náhrada (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. prosince 2020

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. Z.